

Vážení přátelé,

potká to téměř každého. Takto na počátku roku, ve chvíli sebezpytování, kdy z dobré tradice přemítáme, co všechno bychom mohli či měli na sobě pro nejbližší okolí změnit k lepšímu. Při vědomí, jak to minule dopadlo, se však předsebevzetím spíše vyhýbáme. Není to škoda? Což tak novoroční předsevzetí nahradit něčím vsutku splnitelným? Neplánovat, v čem se změníme, ale zaměřit se na to, co dělat nebudeme. Věřte nebo ne, je to uspokojivější a ve výsledku i prospěšnější, než posléze tiše žehrat nad vlastní slabou vůlí. Nezačnu kouřit se plní snáz, než přestanu kouřit. Stejně je to i se závazky typu nezačnu si se sousedem (genderově se sousedkou), nepůjdu do mariánky (myšlena droga), nebudu věřit každému politikovi, nebudu denně sledovat televizi, nebudu číst noviny, fejký na internetu... Ze srdce každému přeji snadné plnění podobných předsevzetí. Nám ostatním nezbyvá, než to zkusit postaru, byť i třeba pod novým termínem osebrání (odsebeodebrání). Zkrátka s novou a přitažlivou nadějí, že budeme lepšími. Vždyť shodně věříme v přesně takový letopočet. Ať tedy i Vám přinese dostatek kýženého, zejména hodnotných i literárních podnětů a prožitků. Libor Kalina

NŮŽ

Oldřich Mikulášek

Nůž v srdci

vždycky nejdél drží,
i když už se nezachvěje střenka.

Snad proto,
že je srdcervoucí
to láskyplné pouto.

Nikdo se neptá po okružích.
Ani co se vlastně stalo,
že něco nesmrtelného vykrvácelo
a stružka krve je tak tenká.

3 otázky pro Františku Kolskou

Jste hlavní organizátorkou kulturních akcí, které obec Vnorovy pořádá ke 100. výročí narození Jana Skácela. Jaký program na letošní rok připravujete?

První víkend v únoru věnujeme 100. výročí narození Jana Skácela. V pátek 4. února zahraje v kostele sv. Alžběty Durynské HRADIŠŤAN & Jiří Pavlica a v průběhu koncertu zazní verše Jana Skácela v podání Vladimíra Doskočila. Na sobotu 5. února připravujeme výstavu ve spolupráci s Muzeem Brněnska – Památníkem písemnictví na Moravě v Rajhradě. V 15 hodin bude zahájena vernisáž a pak bude následovat beseda o Janu Skácelovi. Návštěvníci si budou moci výstavu prohlédnout denně od 9 do 16 hodin až do 27. února. V pondělí 7. února bude v den 100. výročí narození Jana Skácela zahájen Skácelův pochod – Znorovy v noci. Vyjdeme v 18 hodin od místní školy, kde se Jan Skácel narodil, a obejdeme po připravené trase naši obec. Při krátkých zastaveních nebudou chybět Skácelovy verše.

Na podzim bychom chtěli zrealizovat poděkování Janu Skácelovi, kdy vystoupí místní hudebníci, zpěváci a recitátoři v programu Znorovjané Skácelovi. Snad můžu prozradit, že vedení obce připravuje realizaci památníku tomuto vnorovskému rodákovi.

Která místa ve Vnorovech jsou s životem, resp. tvorbou Jana Skácela spojena nejsilněji?

Místo, kde se člověk narodil, je určitě tím nejsilnějším magnetem. Jan Skácel se narodil v místní škole, kde působili jeho rodiče. Pak je to dům naproti kostela, kde celá rodina bydlela. A silné vzpomínky na celou dědinu, lidi i přírodu kolem Vnorov objevujeme v jeho tvorbě.

Čím Vás osobně oslovuje poezie Jana Skácela?

Je prostě „naše“. Je poezií lidovou a je inspirací nejen pro hudebníky. Věřím, že bude vždy poezií živou.

Františka Kolská (nar. 1962) pracuje jako učitelka na Církevní základní škole ve Veselí nad Moravou. Má ráda lidové písně. Je členkou ženského sboru Spinek a s ostatními členy Komise pro mládež, kulturu a sport při OÚ ve Vnorovech připravuje v průběhu roku akce v obci.

Literatura a opera

S dalšími a dlužno dodat pádnými argumenty do debaty, zda je opera hynoucí či již mrtvou uměleckou formou, vstupuje Irena Rozsypalová publikací *Opera a literatura, literatura a opera*. Shrnuje v ní základní fakta o tradičním propojení a organickém prolínání slovesné, hudební a divadelní složky. Nesupluje slovníky, jednotlivá témata víceméně nastiňuje, srovnává, nepracuje s nimi do hloubky, spíše na ně upozorňuje. Zabývá se skladateli, kteří se pro daný obor stali nepřehlédnutelnými. Upozorňuje však také na někdy opomíjené

libretisty a rovněž na inscenátory, kteří dokázali z nikoli slibné předlohy vykouzlit doslova zázrak. Všimá si mnohdy nedoceňovaných překladatelů, kteří k současně inscenovaným operám v původním znění rovněž neodmyslitelně patří. Autorka, působící na brněnské JAMU, ve své práci čtenářům navíc nabízí přehled literárních děl, z nichž opery vycházejí, výběr oper s původními librety a dotýká se pochopitelně i oper soudobých. Pro svou stručnost a přehlednost může být tato práce inspirací nejen pro studenty zpěvu, herectví či režie, ale pro kohokoliv, kdo se šířeji zajímá o inscenační umění. (ctrl)

Umění na fasády!

Přes billboardy a megaboardsy expandovala všudypřítomná reklama na střechy a fasády staveb.

Myšlenka, že by jí i zde mohlo konkurovat nezištné výtvarné umění, našla v minulých měsících realizaci v brněnském Bronxu. Devět předních výtvarníků, respektive devět velkoplošných prací Františka Skály, Evy Kořátkové, Venduly Chalánkové, Milivoje Husáka, TIMA a dalších,

včetně světově uznávaného Rusa Marata Danilyana, dnes představuje největší pouliční galerii ve střední Evropě. Město Brno a spolek Nový Bronx spojili síly v projektu, který vrací sociálně vyloučenou lokalitu nedaleko městského centra zpátky do jeho celku. Lokalita prochází dynamickou proměnou a Městská galerie chce dále zvýšit její potenciál stát se kreativní čtvrtí s pestrým uličním životem, přitažlivou pro návštěvníky, kteří před sterilním turismem preferují možnost poznávat tak trochu „jiné město“. Projekt, který odstartoval v roce 2019, dostal v minulých dnech péči Martina Rainera, jednoho z jeho iniciátorů, rovněž knižně dokumentární podobu. Publikace *Městská galerie - Obrazy s příběhem* je vybavena skvělými fotografiemi Petra Soldána a několika dalších autorů. (ctrl)

Vnorovy Jana Skácela

Básníka Jana Skácela připomíná ve Vnorovech pamětní deska na budově základní školy, kde se 7. února 1922 narodil. Přestože většinu dětství strávil v Poštorné, považoval se za „Znorovjana“ a motivy spojené s raným dětstvím nacházíme v řadě jeho básní i próz. Během února budou moci (nejen) místní navštívit výstavu věnovanou životu a dílu Jana Skácela, kterou Památník písemnictví na Moravě připravuje ve spolupráci s obcí Vnorovy. Z původní výstavy Skácelové – ke kořenům, která se konala v Rajhradě v roce 2019, bude prezentována část věnovaná Janovi a rodokmen sahající do konce 18. století. Odkaz básníkova otce Emila Skácela bude zastoupen sešity paměti s přepisem pasáží, v nichž mimo jiné zachytil dětství svých synů. Vedle rodinných fotografií a osobních dokumentů si návštěvníci budou moci prohlédnout také bibliofilská a samizdatová vydání Skácelových básnických sbírek i výtvarná díla Petra Skácela inspirovaná tvorbou staršího bratra. Výtvarně se na výstavě podílejí rovněž děti z místní základní školy, které vytvářejí obrázky inspirované básněmi Jana Skácela. Výstava se bude konat v budově Obecního úřadu Vnorovy od 5. do 27. února, vernisáž se uskuteční v sobotu 5. února od 15 hodin. (ap)

Kompletní Březina

Básnické spisy

Otokar Březina

Úvahy o tom, zda musí být každý spisovatel sečtělý, patří víceméně do sféry iluzí. Jak jinak se naučit zacházení s jazykem, než absorbováním přístupů, stylů a metod jiných, nejlépe klasiků. Především to je také důvodem, proč se díla osvědčených autorů trvale vracejí do vydavatelských plánů. Pro samotný vývoj jazyka je literární kontinuita neméně důležitá. Proto nepřekvapuje, že se nyní vrací na pulty dílo dalšího z českých erbovních autorů, dokonce v kompletním a komentovaném vydání. Titul *Otokar Březina – Básnické spisy* připravili pro nakladatelství

Host s oporou rukopisů a starších vydání Jiří Flaišman a Michal Kosák, komentářem jej doprovodil Josef Vojvodík. Vývojově ucelená a filozoficky sevřená poezie Otokara Březiny (1868–1929) představuje vrchol metafyzického symbolismu v české literatuře, v jeho syntetismu a absolutizaci umění jakožto nejvyšší formy duchovní činnosti. Svazek obsahuje všech pět básnických knih (*Tajemné dálky*, *Svítání na západě*, *Větry od pólů*, *Stavitelé chrámu*, *Ruce*) spolu s torzem šesté sbírky, které vytyčují básníkovu cestu od mytologizace bolesti ke stupňované abstraktnosti, od individuální melancholie k nadosobní harmonii. (ctrl)

Havlíčkobrodský Epigram 2021

Někdejší redaktor Československého rozhlasu Jan Kliment rozvíjí v Havlíčkově Brodě systematicky odkaz svého profesního předchůdce Karla Havlíčka. V roce 2006 uspěl s ideou uspořádat pod záštitou Syndikátu novinářů ČR autorskou soutěž v tvorbě epigramů u příležitosti 150. výročí Havlíčkovy předčasné smrti. V minulém roce, kdy si nejen žurnalisté připomněli 200. výročí narození zakladatele a redaktora prvního český tištěného deníku (*Národní Nowiny*, 1848–1850), se do čtvrtého ročníku autorské soutěže územního sdružení Syndikátu novinářů Vysočina zapojilo 106 autorů. O tom, že Havlíčkův epigram je stále živou a inspirativní formou, svědčí mimo jiné fakt, že kategorii do 18 let obeslalo 28 autorů. Sličný sborník *Epigram 2021* obsahuje 205 havlíčkovsky břitkých (převážně) čtyřverší, která vybrala z více než pěti stovek posuzovaných pokusů patnáctičlenná porota v čele s Františkem Cingrem, kulturním publicistou a literárním historikem. (drk)

Jiná doba jiný mrav

Jehly a špičky, sochory, kůly
dnes zvůli národ můj pŭlí.
Pro hloupost na netu
tasíme šavličku
a zlobu Havlíčku,
tu máme v malíčku.

Miroslav Kühnl

Politicky korektní výměna

Vzali nám Koněva maršála
a dali Marii Theres.
Změna nás prý nic nestála,
i když jsou oba nerez.

Jaroslav Čejka

O lásce a chemii

Láska nám uvádá,
bledne a ztrácí se.
Taje jak sousoší z vosku.
Neplakej, má milá,
stejně to byla jen
chemická reakce v mozku.

Richard Skolek

Po Pandemii

Skončila prý těžká zkouška.
Obstáli jsme? Nejsem jist.
Na smetišti končí rouška,
co však zášť a nenávisť?

Jaroslav Štěpaník

O dívkách

Marná snaha, celá léta,
pořád stejná písnička,
když mě dívka zaujme,
je vadná / vdaná / lesbička.

Richard Skolek

Epigram občanský

Radím zavřít pŭlku vlády,
snad to bude vzpruhou.
Mezitím bych chystal klády
pro tu pŭlku druhou.

Ivo Cicvárek

Z připravovaných výstav

Vnorovy Jana Skácela

Na výstavu Skácelové – ke kořenům z roku 2019 naváže její monotematické pokračování v prostorách Obecního úřadu Vnorovy od 5. 2. do 27. 2. u příležitosti 100. výročí Janova narození.

Světelné stopy. Fotokoláže Gabriely Kopcové

Fotokoláže s lesními motivy a pohádkové knihy spisovatelky a výtvarnice Gabriely Kopcové zaplní malou galerii od 24. 3. do 1. 5.

Brána naděje Jindřicha Štreita

Pro připravovanou stálou galerii prof. Štreita v nyní renovovaném klášterním areálu v obci Zašová zakoupili jeho rodáci kolekci mistrovských prací. Než bude v Zašové hotovo, mohou se snímkům od 1. 4. do 1. 5. obdivovat návštěvníci Památníku.

Tichá urputnost. Literární a výtvarné stopy staroříšských Florianů

Literární a výtvarný odkaz staroříšské rodiny Florianů přiblíží od 18. 5. do 9. 10. souhrnný pohled na vydavatelské dílo Josefa Floriana a jeho pokračovatelů, chybět nebudou výtvarné práce Michaela Floriana a Marie Stritzkové.

Vášeň pro krásu – Mojmir Helcelet a svět exlibris

Výstava připravovaná ve spolupráci se Spolkem sběratelů a přátel exlibris otevře od 11. 5. do 9. 10. další kolekci ze sbírek Památníku, kterou doplní soubory sesterských uměnovědných organizací a soukromých sběratelů, spjaté se jménem legendárního brněnského sběratele a objednatele grafických miniatur.

In Heaven - R. A. Muselík

Odložená výstava z roku 2021 představí od 18. 5. do 30. 6. imaginativní fotografickou tvorbu Romana A. Muselíka, soustředěnou především na zachycování pomíjivé každodenní skutečnosti.

Arnošt Budík fotodokumenty

Profilový portrét bezmála již legendárních prací autora úzce spjatého s literárním Brnem minulých desetiletí naplní v letních měsících jižní chodbu klášterní kvadratury.

Nezůstalo pouhé jméno Závaš Kalandra

Autorský a životní profil novináře, historika, filozofa a spisovatele připravovaný na podzim ke 120. výročí narození jedné z řady nesmyslných obětí komunistické zvlády.